

A' ROMAI TSASZARI ÉS AP. KIRÁLY' FÉLSÉGNEK
KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉTSBŐL Szombaton 19. Aprilisben. 1788.

Minden-féle Hadi s' más Tudósítások.

Ugy a' Bétsben, és a' körül-lévő Falokban fe-
lévő 19 gyalog Batálionok, és a' nagyobb ren-
dű ágyúk az ehöz tartazó gólyóbifokkal, és Bombik-
kal: olly serényen ezen a' hé-én a' Dunán le-taka-
rodának, arra a' Nagy Tábornak a' Száva vizén lett
által-költözése adott alkalmatosságot: mivel az által
Alsó-Magyar-országból csak nem mind ki-takaradott
vala a' katonaság. Már a' Nagy Kő - Vezér F.
Generál Lúsci Ur 60 ezerrel egyenesen-Nissa-felé
indult, olly véggel, hogy a' Hámus nevű híres
H k Hegy-

Hegynek hosszában lévő szorofs útakat, minekelőtte a Nagy Török Tábor azokon által Serviába bé-jöne, el-foglalja; melynek el-foglalása által egész Serviába és Bosniába több Törökség bé-nem jöhetvén, önként fel-fogják magokat ezen Tartományok adni; az alatt *Belgrádot* Generál *Ruvroi* fogja ostromolgatni; a' Száva és Unna vizek mellyékén pedig a' Mitrovszki és *De-Vinji* Sergek fogják az eshető nyughatatlanságát a' Törököknek le-teszendesíteni, és zabolán tartani. Azonban *Belgrádról* meg-kell jegyezni, hogy ottan már az éleség el-fogyván, olly szándék vagyon, hogy minekelőtte éhel-halásra jutnának; magokhoz vévén a' Görög Püspököt, a' körül-lévő Falukra edgy ki-ütést tégyenek, és az ott lévő Keresztyénektől Gabonát kérjenek, vagy erővel is végyenek, ha pedig meg-támadnák őket, tehát ők leg-elsőbben-is a' Görög Püspökön állának hosszút. — A' Bánátusi Sergek Vezére Generál *G. Fürtenlében* Ur Méhádiába ment, a' hová azon Regimentek, melyek az ott gyülemő Táborhoz kivagynak rendelve őszve-fognak gyülni. Ezen hónap 15-dikén mind a' Bánátusban, mind pedig *Syrmia*ban a' Táborozások el-kezdődtenek. — Már azt is halljuk, hogy *Románzov* Muszka Vezér-is némely mozdulásokot tett. — Az egész Tsászári katonaság 3 Táborokra osztott 1-ső A' fő hadakozó Tábor, 2-dik a' Muszka Sergekkel edgyesülve dolgozó Tábor, 3-dik az őltalmazó és segítő Tábor. Már a' Törökök-is alkalmassint irtoztató Sergeket állítottak ki a' síkra, és ugy láttzik, hogy benne nem ollyan rendetlen és könnyen meg-győzhető népre találunk, mint előre az Ujság-levelek biztatják vala a' Közönséget. — Temesvárról, azon-kivül, hogy a' Törökök az emlékezetes *Kotzi* keze alatt *Ujj-Orso-*

vában 3-ezeren vagynak, és hogy minél hamarébb
 70 ágyúkkal edgy látogatást szándékoznak nállunk
 tenni, semmi egyébbe nevezetést nem irnak, hanem
 hogy Fő-Hadnagy Száva Demelitz a' Szabad-Se-
 regnek edgy részével Orfova táján a' Török földre
 a' múlt h. végen bé-ütött, de még nem tudatik mil-
 ilyen szerentsével járt. — Nummában, Futakhoz nem
 meszse tartatott elsőben hadi Tanátskozás, melly-
 ben ő Felsőge maga ült a' Fő helyen; de az itten
 tétetett végezések nem tudatnak azon-kivül, hogy
 némely Vicé Ispányok sebes Posta által ezen h. el-
 ső napján Bodrog-Uji-helyre vagy (Pétervárad sán-
 zára) őszve-hivattattak, — — — — —

(a' többi a' roftában maradott.)

Ezen hónsp' elejétől fog-
 va meg-szüntek hullani Futakon a' loyak. — A' Bá-
 nátusi Gordonnak meg-tekintéséből ő Felsőge ezen
 h. 7-dikén Temesvárra; 14-dikén pedig Futakra
 visszra érkezett, Fő-Hertzeg Ferentz pedig Sirmia-
 ba ment: — — — — —

hazugság volt.

Temesvárról ezen h. 4-dikén a'
 Hadi-gazdaság vagy éleség-Hivatal Káránfebesre ál-
 tal-ment: ezen hivatal 20 Fisztekkal, 42 Adjunctu-
 fokkal, és 40 Író Deákokkal szaporittatott. — Bel-
 grádból ezen h. 4-dikén ismét 50 Törökök reggelt
 8 órakor az ugy nevezett hadi-szigetbe által jötte-
 nek vala; olly szándékkal hogy Zemlényre ússe-
 nek; már kezdetek vala-is a' szélső-vigyázarokon
 lévő katonáinkra' tuzelni, de észre-véetvén a' Zem-
 lini katonaságtól, 3-ágyúk ki-sütése által meg-ijesz-
 tetvén Belgrádba visszra-szaladtának: ezek edgy el-

ütött fejet vittének vizfsza magokkal, de 4-et hagy-
tanak helyette a' magokéi közül. — Oberflájd,
Knezevits, — — — — —

— — — Bródiiban Komendásnak tétetett. —
Némely Ts. K. katona Tisztek meg-únván a' meg-
fokasadt fogoly Törökökkel bajoskodni; kínálták
a' közel található Agákat levelek által, hogy tserél-
nék vizfsza a' magok foglyaikat, vagy másként is
váltanak meg: melyre a' Török Basák és Agák azt
felelték hogy: valamely Török, fegyver lévén ke-
zében, inkább meg-engedi magát fogattatni, mintsem
vitézül meg-halni, ők az olyan konkolyt nem tart-
ják valóságos Töröknek; azért nem is fogják ki-vál-
tani, sőt ingyen sem fogadnák vizfsza, hanem ha nem
tettzik a' Keresztyéneknek azokat tovább tartani, te-
hát nyakaztatsák-lé, vagy koplaltatsák-ki a' Világ-
ból: ők magok pedig nem fognak bajoskodni a' Ke-
resztyén rabokkal, hanem az említett modok szerént
el-igazítják minden kéfedelem és irgalom-nélkül.
Ez a' Pogányi meg-átalkodott kegyetlen feleletet egy
his borzadás-nélkül alig lehet olvasni és lehetetlen
a' vélek tsarázóknak szivekben, leg-kifsebb szánako-
zásnak is meg-maradni. — Azon nyájassággal telyes
hizelkedő levélben, melyet a' Török Tsáfzár, Máh-
mudhoz a' Skutari Basához nem régiben küldött;
mindenek-felett interik a' Bafa, hogy a' Máhmedí
Vallástól kérjen tanátsot szándékaiban, és gondolja-
meg: hogy a' Keresztyénség ő ellenek öszve szövet-
kezett, oly czéllal, hogy ezen Gaurok Mahumednek
minden Követőit és egész Birodalmát el-töröljék.
Ezeket meg gondolván Mahmud Bafa, az Alkorán-
nak tanítása szerént szorosán köteles, a' maga Sergét

a Keresztyének ellen fordítani, mellyhez képest, ha ő a' Vallás' és Birodalom' őltalmára hatalmas kezeit fel-akarja emelni; tehát úgy fogja őtet a' Török Tsászárnézni, mint maga tulajdon büséges és engedelmes Fiát. — Ezen levélre tett feleletében Máhmud azt mondotta hogy: Ez előtt a' Tsászárnédes Fiának nem tartatván, nem hiheti, hogy ezután-is annak esmértésék; azért azon ígéletben nem lát élete meg-maradásához annyi reménységet, mint abban, ha ezután-is el-kezdett dolgait fogja folytatni, és ha a' háború tartani fog, ő néki jó módja lesz a' Török Portának ilyen vagy még felsőbb hangon-is beszélni. — A' Török Birodalomnak közönségesen számtalan hadi-népet tulajdonit a' szájról szájra menő, és eleinkről ránk maradt hir: hogy azért az egész Török Tábornál találtató hadi-népről a' felvétel-szerént lehetsen gondolkozunk; szám és nevezet-szerént ide fel-jegyeztük: *A' gyalog Török katonák nemei és száma ez: Jantsár 113-ezer és 400 főből áll. Toptsi 15-ezer, Kumbaratsi 2-ezer, Bosztantst 12-ezer, Métértsi 6-ezer, Serrátsi 6-ezer, Kairói 3-ezer, Leventi 32-ezer, Tengeri katonaság 18-ezer. Mind öszve a' Gyalogság 207, 400-ember. A' lovas Törökség pedig ebből áll: Spáhi 10-ezer, Seims és Timár 132-ezer, D'sebetsi 18-ezer, Séghbán 4-ezer, Miklatsi 6-ezer, Szabad Sergek, vagy önként szolgáló katonák 10 ezer, Tatárok 60-ezer. Mind öszve a' lovaság 240-ezer ember. Vagy Lovas és gyalog edgyütt véve 447-ezer és 400. De meg-kell jegyezni, hogy mind ezek Táborba nem mennek; mert a' Tengerre 50-ezer, a' Tsászárné őrizetére Konstantzinápolyban 20-ezer, a' több Városok őrizetére 100-ezer minden-*

kor ottthon marad; és így Táborozásra csak 277 ezer és 400 főből álló katonaság marad: de ezekből-is hányan betegek, maródik, Kvártélyon szakáskodók, 's a' t. úgy hogy: tsatázni való katonaság csak 250-ezer marad. Ha ezekből-is edgy-néhány tsatában edgy-néhány száz el-esik, még kevesebb marad, és így a' számtalan Pogányságot, ha a' mi pennánk szám-vetése-szerént menne a' dolog, majd meg-gyöznök számlálni. Azt-is meg-kell jegyezni, hogy ha a' Portát két vagy 3-felől meg-rámadja is az ellenség, mint 1737-ben történt, még-is 150-ezer hadi-népet benn a' Birodalomban bátra tart, melynek oka nevezetesen az, hogy a' Persák olyan ravalz szomszédi a' Török Portának, hogy ezek a' jó alkalmatóságot nem igen mulatják-el a' magok hátaínak szélesítésére. Mikor a' Török Fő Vezér maga-is Táborba száll, akkor a' hadi-Kantzellária-is megyen véle, ezen-kivül a' Tzéhoknak, mestter-embereknek, kereskedőknek-is edgy része elmegy a' Táborba. Mikor pedig a' Szultán maga-is Táborba száll, akkor az őriző Sergekkel a' Tábor szaporodik, a' mely külömben mozdulhatatlannul Konstantinápolyban marad. Ezen kevés Török Hádi Statistikát azért közlöttük az Erd. olvasókkal, hogy ha a' háboru tartván emlékeznünk kelletik a' külömböző nemű Török katonaságról, annál világosabban meg-leheszen szavainkat érteni. — A' közönséges Levelek-szerént a' Törökök Horváth-országban és Toth-országban az eleinten bé-ütéseket tettek: az első esett a' Károlyvári széleknél Klokotz nevű falu-mellett, a' hól edgy sebessen jövő csoportnak egyenes tzelja vala Károlyvárat fel-gyújtani, de az Ogulinus Sereg szemes hirtelenséggel őszve-

ház-

húzván magát, edgy heves tsata által visszaverte őket: és így Károlyvárig nem jöhettek, hanem Klokozban 16-házakat felgyújtván és edgy néhány darab marhákat elpredálván visszafaladtanak. A' másik béütés esett Toth-országban Dobosánál, Bródhoz nem mezfze: de itt-is a' Törökök megoknak alkalmas kárával, a' Bródi határ-Regimentbéniek által úgy visszavertek; hogy a' vizen túl-is kergettetvén, elvették tőlök azon két-hajókat, mellyeket a' Törökök kerekeken a' szárazra kihúztanak vala. — Belgrádról még ezt-is említjük, hogy a' benne lévő Törökség meg hasonlott; edgy része követi a' jó szivü Deli Akhmetet a' Város Komendánsát, más része pedig azt tartván, hogy az *D. Akmet* a' Német Tsászárnak kedvezni kíván, az Ujjouan küldetett Belgrádi Basának és a' Török Fő Vezérnek akarattját kívánja tselekédni. — Már elérkeztek, az út egy keveset száradván, azon nagy ágyuk-is, mellyekkel Belgrád fog ostromlatni. A' minapi tselekedete által elhíresedett szabad Sereg' elől-járója *Koktsa*, most ujjouan edgynéhány Törököt el-fogott; azon levelekkel edgyütt, mellyeket a' Belgrádi Basa Jágodinába szándékozik vala küldeni. — Az egészségtelen viznek miatta, az ő Felsőge Fő Hadi-szállása Futakról Károlovitzba változtatottnak lenni mondatik: a' lovaknak-is a' viz fogott ártani Futakon: ezen h. 6-dikán ismét fok lovak vitettek-le innen Bésből ő Felsőge számára. — Minden hónapoként ezer akó bor-etzet küldetik a' Táborhoz, mely etzetet az Öreg *Brámbillának* kellett meg-visgálni, minekelötte a' haszonvételre fordittatnék. — Generál *Klébeknek* Novi és sz Unna-vize tályán tett maga viseletével való megnyu-

govását ő Felsége nyájafon ki-jelenteni méltoztatott.
— A' közönség örvendezve hirteli, hogy Generál
Laudonnak szép idejéhez képest az egészsége már an-
nyira helyre állott, hogy Moldovában és Oláh-or
szágban 80-ezerből álló Serget, jelenlétével és ta-
nátsával szándékozik vezérelni.

A' Tsatázó-piatzról a' Hadi-Tanáts székhöz
tett, és az által ki-adattatott bizonyos Tudósítá-
sok. (**) Mártziusnak 19-dikén a' Bozzai Passuson
belől: a' Kontumácz-házhoz 2-orányi járó földön,
az ugy nevezett Lobkovitz Sántzánál lévő szélső
vigyázatra, edgy csoport többnyire lovas Törökök
tűttenek, de a' Székely vitézség őket betsületesen
visziza-verte; itt 5 Török esett-el, Székely pedig
csak edgy kapott febet is. — Ugyan azon napnak
virradtakor mintedgy 400 Törökök a' Tömösi Pas-
suson belől, a' Sinai Klastromhoz nem messze lé-
vő szélső vigyázatra, mellyen edgy Hadnagy, 38
Gyalogok, és 24 kemény lövő Jágerek valának rá-
tűttek; a' Törökök hogy a' vigyázaton lévőket meg-
kerülhesék lovaikról le-szállván a' bokrok között
fel-hágtanak edgy dombra, és onnan kezdvén tsá-
tázni 3-szor el-kergettettek, 4-dikszor pedig a' le-
vágott erdő-helyén lovaikkal kerűttenek-bé, de
mindenkor csak ugyan visziza verettek: itt Török
4 esett-el, sok sebesített-meg. Székely pedig,
keűd febet kapott. — Mártz. 22-dikén a' Veress
Toronyi Passuson belől, Siblán fellyül, az Ölt vizén
tűll, Kofia-felé 120 Arnótok próbálták a' nagy le-dőj-
tött fákkal bé-vágott úrat meg-gyujtván azon bé rontá-
ni, de az ottan vigyázaton lévő kemény lövők által
nem csak ezen szándékjokban meg-akadályoztattak,

hanem vizsza-is verettek, úgy hogy 9. azok köz-
zül el-esett, 9. pedig sebesen vitétt-el; a' Jáge-
rekben pedig semmi kár sem esett. — Mártz. 25-
dikén ugyan a' Veres Toronyi Pafuson belől, azon
szoroságban, melly Perisánhoz edgy fertály óranyi
járó föld, a' Raja-patakjának Komándoba lévő Orosz
Seregbéli Kapitány *Rikhárdra* 140 gyalog és 60-
lovas Törökök iszonyatos rivalkodással rá-ütöttek.
Minthogy pedig a' Kapitányt a' maga Posztjáról
meg-nem mozdíthatták, tehát járatlan meredeksége-
ken hágtak fel vad ketskék módjára, hogy a' Poszt-
nak háta-megé kerülhessenek, melly miatt a' Kapi-
tánynak hátra kellett magát húzni; de, azonban
el-érkezvén Oberstlájdnak *Turáti* edgy Kompániával
két ágyukkal és némely Húszárokkal, a' Törököket
vizsza-kergették Ardis, és Sibla felé: itt a' Paraszt
vadászoknak bizonyosága szerént igen sokan voltak a'
sebes és holt Törökök, részünkről csak edgy köz-
ember sebesített meg. — Mártz. 24-dikén reggeli
9-órakor érkezvén Komárnik felől ezer 500 lovas,
és 800 gyalogokból álló Török-Sereg a' Sinai Klas-
tromnak ostromlására; szándékoznak vala azon Klas-
tromot, melyet ugyan azon hónap 19-dikén meg-
nem vehettek, most erő-batalommal meg-venni. Mint-
edgy fél óranyi járó földre a' Klostromtól állnak va-
la Fő Hadnagy *Gájtz* és all-Hadnagy *Neustedter*
edgy fogadónál 100 főből álló gyalogokkal és né-
mely kemény lövökkel; kik a' feles Torökségnek
fél óránál tovább olly vitézül ellent állottak, (a'
mint ez előtti Levelünkben ezen tsatáról emlékez-
tük vala kevés külömbséggel) hogy szembe nem
lehetvén őket meg-bontani, a' jobb szárnyánál bé-
vágott úton támadták meg: ezt látván azon kevés

Szé-

Székelység a' Klastrom-felé az erdőbe visszfa húz-
 ták magokat: küldetett vala ugyan ezeknek segittsé-
 gekre a' Klastromból 100 főből álló segittség, de
 ezek későn érkezvén-meg, a' Törökök őket külön
 rekefztették, hogy a' többivel öszve ne tsatolhassák
 magokat, vagy a' Klastromnak-is oltalmazására töb-
 bé ne mehessenek. E' szerént a' Klastromot négy
 felől kezdvén ostromolni, hozfszu rudak által fel-
 gyújtották, de ez által sem érték el tzéljokat; mert
 a Klastromban lévők semmit sem gondolván az é-
 géssel, olly keményen tüzeltek-ki az ellenségre,
 hogy dél-uráni 5 órakorig hijában tett ostromlás u-
 tán a' fogadó-felé visszfa tértenek. Itt a' Törökök
 közül el-esett a' Vezér *Pim Basa, Petsei Aga*, és
 300. durva kontyos fejek: a' meg-sebecsítetteteknek
 számát nem tudhatjuk. A' Székelyek közül el-es-
 nek 27-en kik között nevezetesen lehet sajnállani a'
 magát vitézül viselt *Gájtz Fő Hadnagyot*, meg-se-
 becstetett pedig *Kapitány Neidel*, és 32 köz-embe-
 rek. Minthogy pedig a' már el-égetett Klastrom-
 ban nem igen kívánatos a' Kvártély, tehát az őri-
 ző Sereg bellyebb költözött a' Temes-felé, a' Klast-
 romnak őrizetére tsak kevésből álló Nép hagyat-
 tott. — Mártzius' 26-dikán a' Vulkáni Palsuson be-
 löli Vladénytól Tirusáltól, és Cserneftől jövő Tör-
 kök a' mi őrizeteinkre ütöttek, de itt-is vitézek-
 re találván visszfa-verettek. Ugyan itten Mártzius'
 27-dikén reggeli 8-órákor az első Oláh Rgmt-béli
 Májor *Kettner Urra* 900 Lovas Törökök ütöttek,
 a' kik olly vskmerőképpen tsatáztak, hogy ámbát
 edgynéhányszor széllyel verettek, még-is mindenkor
 rendbe szedvén magokat a' tsatát meg-ujjították.
 Azonban érkezett segittségre a' *Leopold Toskán*

Házfárokkal Kapitány *Bárá Bajalits*. Ezen Házfárok Magyarokon kezdvén ráköszönni az ellenzégre a kardot, azokat meg szalasztották, és edgy óránál tovább kergették Vladény és Krájova-felé. Itten azon nevezetes *Pim-Basát* kiről fellyebb is emlékezünk, hogy hadi vífelt dőlgaiért Bukurestbe örvendező ágyu-jövések között fogadtatott; a' *Toskánna Huszár Strásamester Raksányi* lötte-le lováról, a' Vice Agát pedig edgy stutzos katona, vagy Jáger. — Mártz. 27-dikén reggeli 9-órákor, a' *Tzigániában* és *Kálimányéšťben* őszve-gyült ezer főből álló Török - Sereg, a' Veres-Toronyi Pafuson-kivül *Kosjánál* lévő Komándora rá-ütvén 4-óráig tartó tüzelést tettek, de Kapitány *Kaballini* rendelése szerént a' stutzosok tüzét tovább nem állhatván, 100-főből álló halottjaikat fel-szedték, azokat *Tzigániánál* az Olt-vizébe hányták és el-szaladtak. Itt részünkről csak edgy köz-ember esett-el, Ezen tsata után mingyárt el-jött, a' hite, hogy a' Törökök a' *Kosjánál* lévő *Klastromot* a' *Kálimányéšťből* hozott ágyukkal akarják ostromolni. Erre nézve *Oberflájd. Turáti Márziusnak* 28-dikán *Brailavešťbol*, a' hegyek allyán *Sibla-felé* mozdulván, ezen Falunak Völgyében olyan jókor érkezett, hogy 80 Törököt az Olt-vizén által jövéstől meg-akadályoztattott: a' Házfárság az Olt-partjára, a' stutzosok és gyalogok pedig edgy által ellenben lévő domboknak tetejére rendeltetének: ezek között a' Völgyben meg-érkező Törökökre két-felől edgyszersmind olly keményen el-kezdődék a' tüzelés, hogy 20 Törököt mingyárt a' vízbe ugrostanak. Azonban a' Huszárok, az Erdélyi önként szolgáló lovasokkal őszve tsatolván magokat, és nem gondolván semmit a'

Török ágyúzással, olly ferényen rájok ütének, hogy a Törökök alig érkeztek a sebesekeket fel-szedni, és azokkal tutajokra s hajókra ülven *Kimnikbe* szaladni; maradtak pedig halva a tsata helyén 30 Törökök, részünkről 4-en estenek-el, és 5-ön kaptak sebeket, az önként-való lovalok Kapitányával edgyütt. — Horváth-országban Mártziusnak 25-dikén 4-ezerből álló lovas és gyalog Törökök, fok ürefszekerekkel *Kloboknál* a *Szluiner Regiment* szélső vigyázatjaira bé-ütvén, mind a pikéten lévő 36 emberrel, mind pedig a Vár mellett edgy Dombon az *Oblojatz* őriző kalyibákban lévőkkel keményen kezdettek tsatázni. A pikéten lévők edgy óráig tüzeltek rájok; az az addig, a mig mind edgy lábíg el-estenek: a kalyibáknaál valókat pedig meg-nem győzhetvén az ellenség, *Ruszfája* és *Klobok* nevű helységeket fel-prédálták; az elsőben 16 házakat, a másodikban 5-házakat és a Templomot el-égették; De a *Szluiner* Seregből 4 Kompánia érkezvén segítségre, a Törökök ugy meg-szalasztattak, hogy alig érkeztek az ürefszekereket sebeseikkel és halottjaikkal meg-rakni; még-is 96. Török maradt a tsata helyén halva: részünkről a 36 Pikéteseken kívül még 12-ten estenek-el; Fő Hadnagy *Korradininek* pedig a mellyén jobb felől bé-ment a gölyöbis, de még meg-gyógyúlhat. — Ugyan Horváth-országban ezen h. 4-dikén a Törökök 3 erőfő csoportokba szakasztották magokat, ollyan fel-tétellel, hogy az *Obester Pehárnyik* által el-foglalt helyeket *Dreznyik* körül ismét visszra vegyék. Az első csoport a *Rátovitzánál* lévő Sántzra és őrizet-re ütött; ugyan akkor a 2-dik csoport ütött a *Grihávó Szelisténdél* lévő Sántzra: a 3-dik pedig az

az új Korána Hidját támadta - meg; szándékozván ez által a' Bibatsra menő utat el-rakészteni; de Oberster Pehárnyiknak jó rendelkezései által, háromszori meg-újított tsata által a' Törökök vízfzavertettek. Látván azért a' Törökök, hogy három-felé semmit sem tehetnének, Dreznyik Vára mellett öszve gyűlvén, igyekezik vala azt meg-venni; De a' Várból való tüzelés, és más-fől érkeztet segítség által meg-győzetvén, a' Korána folyó vizén úgy üzettek által, hogy az utat és által-járó helyet is el-hibáztván, fokon a' vízbe holtanak. Itt a' Törököktől edgy Zászló, sok fegyverek, és a' már el-prédált marhák vétetnek-el. Az el-esett Törökök közül 42 találtatott, a' többit magokkal el-vitték: részünkről 5 el-esett: 19. pedig Kapitány Basséval edgyütt lebet kapott: Bassé, Vunts, Mamula, és Tomliánovits, Kapitány Urak itten ditséretesen fogolodtak. — Generál H. Koburnak Mártz. 21-dikén költ jelentése-szerént, 4 Muszka Batálionok, Muszka Generál Vesmitionov keze alatt, a' Gallitziában fekvő Ts. Királyi Sergekkal öszve-tsarolták magokat. (**)

Külső Országi hírek.

A' Spanyolok most abban foglalatoskodnak, hogy a' közép-tengeren lévő szig-reiket és birtokaikat meg-erősítsék; Malaga, Barcellona, Alikánte már olyan állapotban vagynak, hogy az oszromnak ellent állhatnak: sőt a' kis Estapone kikötő hely is, mely az utólfó Anglusokkal való háborúban egészen el-pusztult vala; oly kemény Sántzokkal és alkalmas őrtalmakkal ván körül-véve, hogy a' rá-jöhető erőnek mindenkor erővel felelhet-meg: nem külön-bea

ben van az erősítés *Minorkában-is*. A Spanyol hajók pedig ezen hónapnak közepén Barcellonaán öszve-gyülemendőknek iratnak, olly tzeállal, hogy Muszka-ország ellen egyenesen a Hadat meg-izenjék mely hadnak folytatására a Familia szövetsége-szerént Frantzia-ország 24-ezerből álló segítő Sereget adjon, vagy ha azt tselekedni nem akarná; tehát a Familia kötött szövetsége fel-bomoljon, mellynel egyéb következései léfznek. Meg-kell jegyezni, hogy a Frantzia Udvar az Auszriai Háznak is, az atyafiság kötése-szerént, mikor ennek háborúja van 24-ezer fegyverest, vagy 24-millio forintot tartozná segitségül adni; és így edgy-felől Spanyol-ország a Muszkák ellen kéri a segitséget, más-felől Auszria a Muszkák mellé, a mely annyit tesz, hogy a két Frantzia segítő Sereg egymás ellen hadakozzék. Bajos dolog volna ez Frantzia-országnak! — Anglia pedig észre vévén, hogy Spanyol-ország alattomban kéfszülget, ámbár nem ellenséges szándékkal, kiállított 6. nagy hajókat vizsgálódni a Közép tengerre; a mi a Török háborut illeti, ebben Anglia egy részre sem hajlónak maradott; mely meg-tettzik abból, hogy edgy Londoni Fő Kereskedőt levele által arra kért a Muszka Udvar, hogy bizonyos számú hajókat készítettvén, ugyan Angliában fogadjon beléjek kormányos és óltalmazó népet, és e szerént küldje-el azon hajókat a Muszka Udvarhoz, ezt az Anglus Király meg-értvén, a Kereskedőnek hogy hajókat készitethelsen meg-engedte, de hogy legényeket fogadhatsen a hajókra ezt meg-tiltotta; minte hogy ez az edgy részre sem-hajlóságnak izokálla ellen lenne. Ki-hirdettette továbbá az Anglus Király azt-is minden-Hajós-mestereknek, kormányosoknak.

nak, hajós katonáknak, kereskedőknek, 's a' t. hogy a' hadakozó idegen Udvarokhoz szolgálatba ne menjenek, külömben ha el-fogattatnak, vagy szerentsétlenség találja őket, többé Anglus Hazafiáknak nem fognak tartatni.

Edgy rendkívül való, és csak nem példa-nélkül szükolkodo történetet olvasunk edgy Német Levélből, melly ez: „Halsiának *Kaszszel* Várofsábau nem régiben az Ország' Grofja edgy Kapitányt a' Parádé-piatzon, minden jelen lévő Tiszteknek és az egész Katonaságnak szemeláttára, a' szabad Nemzetek' régi szokása, és edgy Ura' kodónak rangja ellen, maga tulajdon kezével és páltzájával botolamag. Ezt a' jelen-lévő hadi-tiszteknek fokasága futtogva szemlélvén, ezen Kapitánynak tudtára adák, hogy mind addig a' magok társalkodásokat és vele edgyütt való szolgálatjokat meg-vonni meg-nem szünnének, valameddig betsülete meg-sértődésének motskából magát, illendő elég-tétel által, ki-nem mosná. Mi lesz belőlle? Ezen motsoknak el-mosására tulajdon vérenél egyéb eszközt nem látván a' Kapitány, más nap edgy pár töltött pifollyal a' Fejedelem, vagy Ország-Gróf Palotájába mégyen: vallást téfzen arról, hogy ő a' Fejedelemnek Jóbbágya, de nem rab-szolgája; azért ha hibázott-is, illetlen-és éppen nem szabad vala őtet olly moddal büntetni. Elég tételt, ugy mond a' Kapitány, betsületem motskának el-törlésére Fejedelmem ellen mástól nem kérhetek, hanem magamnak kellettik vennem. Ekkor az edgyik pifollyát ragadván, a' Palotának menyegzetibe fel-lövé, és a' gollyóbiftól ejtett tsorbát meg-mutatván így szólla: Hazám ellen hibáznám, ha Fejedelmem életét

tét. sérténém; - ezt pedig valamint életemben, úgy halálom óráján-is híven szerettem, azért azt nem tselekefzem; hanem ezen lövés-helye légyen el felejt-hetetlen emlékeztető jele az én és a te Betsületünk' motskának! — kapván ekkor a' Kapitány a' másik puskát, magát azzal keresztül lötte; kinek testét a' Fejedelem a' ház' ablakán ki-vettetvén a' gyalázatos testek' temető helyére Talyigán vontzoltatá-ki, sz el-temettetésre. Ezen történeten a' Hadi - Tisztek úgy fel-zudulának, hogy a' Fejedelemnek el-kellették szaladni; ők pedig a' holt testet ki-ásván, Templombéli tisztefséges halotti-pompával a' Templom' kerítésében temetteték-el. A' Fejedelem *Fiskusi* Törvénybe idézvén ezen Tiszteket, azoknak jovaikat el-foglaltatta; kik már minnyájon a' Prusz-szus Udvarhoz szándékoznak menni szolgálatra. Milyen közel vala ezen történetben a' Fejedelem' meg-ölettetése a' maga meg-öletéshez! de milyen a' Nemes Szív? betsülete motska meg-boszulásának kétségtelen esett utolsó óráján-is mindennél fellyebb bertsüli kedves Hazáját. Az ilyen rendetlen történeteknek keserü következtései szoktanak lenni.

Sz. Udvarhely. „ Erdélyben a' Gabonáknak nemei ólsóbbak most, mint valának a' Karátson tájatt, ki-vévén a' zabot, mellynek Vékája Szeben tájatt mintedgy 12 garafon is ottan ottan el-mégyen. A' Tavasz magát jól mutatja, 's annyira fietett a' ki-kelettel; hogy már Februáriusban a' nagyobb (*Leucojum vernum*) és kisebb (*Galanthus nivalis*) Hó - Virágok, és a' *Veres Kakos - Virág* (*Dens Canis*) ki-kezdettek vala nyílni szerte széljel. Erdélyben olly csendesség van, mintha a' szomszéd helyeken semmi ellenkező Népek nem-is vólnának.